Zesde Jaer. Nr 41. Zaterdag, 15 October 1859.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. Collée, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, no 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd worden.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 15 OCTOBER.

Het opperhoofd der Kerk komt een noodkreet te uiten. Het erfgoed van den Heiligen Petrus is overrompeld. De regten, de regering, de leerstelsels der Kerk worden bedreigd.

Pius IX heeft meer voor zyn volk gedaen dan eenig ander koning der huidige tyden. Wanneer Italië ooit kan komen, wy zeggen niet tot de eenheid, welke een droombeeld is door de geschiedenis tegengesproken, maer tot eene zekere samenhanging in de limieten welke met zyn voorgaende kunnen overeenstemmen, is het van den tegenwoordigen Paus dat het dit kon hopen. By zyne aenkomst tot het bewind had hy moedig de hand aen het werk geslagen. Men weet hoe hy er over beloond is geworden. De eerste nieuwigheden door zyn vryen wil ingevoerd werden dadelyks tegen hem gekeerd. Men smeede zich een wapen om nog meer te vorderen met hetgeen hy uit aendryving vergunde om den toestand zyner staten te verbeteren.

In plaets van hem dankbaer te zyn voor zyn goeden wil en van de bevolkingen te laten eigen worden met nieuwe gewoontens, ruidde men de geesten op om het pausdom ten onder te brengen, om den tydelyken souverein van zynen troon te werpen.

En Pius IX vermoeide zich niet, voor zooveel het mogelyk was, de hervormingen te beproeven wier verwezenlyking hy verlangde. Er spruitte uit voorts dat hy zich voor eene omwentelings-vergadering bevondt. Een der uitmuntendste mannen van het europische liberalismus werd aen het hoofd der Staetszaken geplaetst. Graef Rossi werd aenschouwd als een hinderpael voor de geheime ontwerpen van het carbonarismus. Men verworgde hem aen de deur der vergadering zelve.

Wy willen hier geenszins de beweenlyke geschiedenis van 1848, de geweldenaryën, de moorden, de vlugt des Pauzes, de buitensporigheid der dictator's en hunner trawanten, hunne heiligschendende verkwistingen op nieuw aenhalen. Een fransch leger stelde een einde aen die slempery der onwenteling. De Heilige Vader keerde op zyn grondgebied terug. Zyn volk, dat meer byzonderlyk zyne familie uitmaekt, ontving hem met de uitbundigste vreugde, welk met een groote kreet van liefde door gansch de kristenheid werd beantwoord.

Te midden der reeds voltrokkene verbeteringen en der verbeteringen welke op het punt staen ingevoerd te worden, wordt het schiereiland nogmaels door den omwentelings-geest bedreigd. Ditmael ondersteunen de fransche legers de piëmontesche heerschzucht en stryden voor een zaek welke dienzelfden Garibaldi tot voorvechter heeft, die het fransche bloed deed vergieten ten voordeele van het carbonarismus, den vyand van troon, altaer en maetschappelyk order.

Eene groote verantwoordelykheid en ernstige verpligtingen spruiten daeruit voorts. Wy gelooven gaerne dat Frankryk zynen pligt vervullen zal. Het kan niet doof blyven voor de weeklagten der Kerk. De vyanden van het Pausdom zyn, menschelykerwyze gesproken, ook de zyne, want, gelukken zy er in hun doel te bereiken, zou Frankryks magt op eene zonderlinge manier verminderd wezen. Napoleon I had dit wel begrepen.

Wat er ook gebeure, de katholieken der gansche wereld deelen in het lyden van den algemeenen Vader der geloovigen.

Mgr Dupanloup, bisschop van Orleans heeft dezer dagen eene protestatie in het licht gegeven, die onmisbaer een diepen indruk moet verwekken. De protestatie randt niet alleen den koning van Sardinië aen; maer zy valt gedeeltelyk op het fransche gouvernement terug.

Mgr werpt eenen oogslag op Italië, dat door de revolutie wordt van een gescheurd en wyst op het gevaer dat het tydelyk gezag van Z. H. den Paus van Rome loopt, terwyl Frankryk, hetwelk gezworen had de regten van den H. Vader te beschermen, de armen overeenkruist.

Wy kunnen dit dokument niet opnemen, zoo buitengewoon groot is het; maer wy denken de volgende regelen te moeten overnemen.

« Ik protesteer, als Franschman; — wie is niet vernederd als Franschman, als hy, niettegenstaende de strydige raedgevingen en protestatien van den keizer, den ellendigen uitslag ziet van onze viktorien en het kostbaer bloed onzer soldaten.

» Ik protesteer, in naem van het gezond verstand en de eer, die verontweerdigd zyn, omdat eene italiaensche souvereiniteit zich vereenzelvigt met woelingen en oproeren.

» En moet ik alles zeggen: ik protesteer in naem der goede trouw tegen die slecht bedwongen en verborgen hebzucht, tegen die ontwykende antwoorden, die deloijale staetkunde welke wy voor ons zien. »

De keizer had, wy zegden het hooger, zyn woord verpand, dat het tydelyk gezag van den Paus zou gehandhaefd worden; op die voorwaerden kon de geestelykheid slecht gerust gesteld worden — had zy dan ook geen regt op den keizer te rekenen? Of mag men voortaen op geen enkel woord meer betrouwen, dat deze vorst spreekt?

Volgens de tydingen van gisteren zou de protestatie van Mgr den bisschop van Orleans aen den Staetsraed onderworpen worden.

Het goedkoope gouvernement.

Men had ons een goedkoop gouvernement beloofd, en wy hebben een geldgouvernement. De bureelery, het schryversvolk verslindt ons.

(Een lid der Kamer).

De schaersheid der aerdappelen is eene groote geesel; de menigvuldigheid der bedienden is eene nog grootere plaeg. In onze hedendaegsche maetschappyen representatievelyk bestuerd, heeft men vele vryheden en nog meer meesters; eene helft der natie bestuert de andere helft. Nu, het bestuerde volk (hierdoor versta ik het volk dat kontributie betaelt) onderhoudt niet alleenlyk het volk dat bestuert, maer nog daerenboven de drie vierden zyner mede-bestuerden. En men is verwonderd dat de lasten groot zyn! Iemand die eenig goed onder de zon bezit, moet overal en altyd betalen. Men betaelt niet veel meer aen God, maer men betaelt niet weinig aen den Staet, niet weinig aen de provincie, niet weinig aen de gemeente en niet weinig aen de armen.

Denkt niet nogthans, dat ik de stelselmatige vyand ben der kontributien: integendeel, ik keur ze goed, want ik weet dat men alleen by de wilden voor niets bestuerd wordt. De vermeerdering der belastingen is altyd in regtstreeksche evenredigheid met het progres der beschaving. En dit is geene wondersprenk: Hoe meer een volk geciviliseerd en vooral liberael is, hoe

---

EENE HELDHAFTIGE ZELFOPOFFERING.

Nu komt november met zyne bleeke zonnestralen, zyne donkere gezigteinders, zyne lange regens en zyne lange avondstonden. Wel nu dan, myne lieve lezers, vermits gy niets beter te doen hebt, laet ons een ernstig verhael doen rondom de golvige vlam van den haerd. Ik zal u spreken van eene zachtmoedige en zedige dochter wier naem altyd in myne gedachte komt, Oda de Champdivers, eene dochter der veertiende eeuw, die niet een van de gelukken der wereld had, maer die nogthans niet ongelukkig was, vermits het haer toegelaten was kruisen, en de afgrysselykste kruisen, koninglyke kruisen te lenigen!

Op Karel V, gezegd *de Wyze*, volgde zyn zoon Karel VI, die schier van zyne kindschheid af krankzinnig geworden was. De fortuin van het koningryk nam de gelykenis dezer twee koningen. Bloeijend en kloek onder den wyzen monark, viel de staet in de beroerte en in de verwarring met den krankzinnigen monark.

Dus werd het schoone koningryk van Frankryk op niet een tydstip zoo zeer met een aenstaende einde bedreigd dan onder den ongelukkigen Karel VI.

Deze jonge prins, opgegroeid in het midden der verraderyen en der opstanden, bestormd met bygeloovige verhalen en treurige voorzeggingen, droeg in zich zelven eene ziekelyke treurigheid en eenen onbepaelden schrik van de menschen en van het noodlot. Zyne zachtmoedige en teedere ziel nam alleen hare toevlugt tot God, en zy vond er vertroostingen, maer geene sterkte.

Op zekeren avond, het was in de omstreken der stad van de Mans, doorliep hy, vergezeld van zyne ridders, een donker bosch: eensklaps komt er eene soort van reus uit eenen hollen eik, en hy springt naer den toom des paerds van Karel, uitroepende: *Koning, ga niet verder, gy zyt verraden*... en hy verdwynt. De koning ziet er in eene bovennatuerlyke verschyning die hem in eene diepe verslagenheid dompelt en duizend andere afgrysselyke geesten in het diepste van zyn geheugen schynt te verwekken. Als hy uit het donkere bosch kwam, reed hy stilzwygend, toen de lans van eenen zyner lyfjonkers by geval op den helm van eenen krygsman viel. Op dit schielyke gerucht beeldt Karel zich in dat hy inderdaed verraden is, en dat zyne dagen in gevaer zyn. Van schrik vervoerd, en niets meer ziende dan moordenaers in de getrouwe dienaers die hem omringden, werpt hy zich op hen met den degen in de vuist. Vier van hen worden gedood; de anderen nemen de vlugt. De koning, die alleen gebleven en met een koud zweet overdekt was, onderzoek de gansch bloedige ligchamen welke hy voor zyne voeten komt uit te strekken, zonder ze te erkennen. Eenige lieden van zyn gevolg durven naderen om hem uit deze plaets des ongeluks te trekken; hy doet geenen wederstand en laet zich gelyk een gewillig kind medelyden. Het was alsdan dat de koning zyn verstand scheen verloren te hebben.

Karel VI werd in het diepste van zyn groot paleis St-Paulus overgeleverd aen de baetzuchtige zorgen van eenige onbeschofte dienstknechten, terwyl zyne hovelingen en zyne echtgenoote de pracht en de schande hunner nachtslemperyen onbeschaemdelyk lieten blyken. Myn God! wat ware er van den armen monark geworden haddet gy hem deze bevallige Oda niet gezonden? Maer de Heer, die putten in de wildernis en den balsem nevens het vergift gesteld heeft, deed Oda in het treurige paleis van Karel VI komen, gelyk eene bloem in een kot.

Het was op eenen Paeschdag; de goede koning kwam van zyne kapel, langs eene groote dreef lindeboomen, met luider stem, gelyk een arme krankzinnige, eenige verzen zingende van eenen latynschen psalm, dien hy altyd eindigde met de slotverzen van een drinklied, hetgene zyne bewakers zeer verheugde. Deze ongelukkigen lachten zoo luidkeels, dat Karel terstond zweeg, en dat twee groote tranen langs zyne wangen rolden. Eene jonge dochter, die zich tegen de boomen geschikt had om den koning te laten voorbygaen, begon ook bitterlyk te weenen, en nogthans van aendoening bevende, hief zy met de stem van eenen aertsengel, en op hare knien vallende, den *Domine, salvum fac regem* aen; daerna verborg zy haer hoofd in hare twee handen, als gansch verschrikt van hare vrymoedigheid en beschaemd van hare goede beweging. Maer Karel naderde tot haer en haer met eene groote goedheid opgeregt hebbende, zegde hy haer met eenen grimlach die treuriger was dan alle tranen: « Kom, ik ben van u niet bevreesd. » En op haren arm leunende, vervolgde hy zynen weg, aen deze zachtmoedige dochter die zyne handen kuste, duizend dingen vol van eene eerbiedige teerhartigheid zeggende, zoodanig dat de monark op elken stap vrolyker werd, dat hy zyn hoofd opregte als hy door de groote voorzael ging, en met eene uitdrukking vol blydschap en trotschheid scheen te zeggen aen de op rang geschikte wachten om hem eenige ydele eerbewyzingen te geven: « En ik heb ook iemand die in myn lot deel neemt! De koning van Frankryk heeft iemand gevonden die met hem niet lacht! Het is myne dochter, ik mag voor haer krankzinnig zyn; zy zal de krankzinnigheid van haren vader niet bemerken tenzy om ze voor de anderen te verbergen en om ze voor my zelven te lenigen! » En hy klom den koninglyken trap op, altyd geleund op den arm zyner kleine Oda, en gevolgd van zyne vier dienaers die eene schynheilige eerbiedige houding genomen hadden.

Oda de Champdivers was de dochter eens koopmans van paerden van het hof, die zeer weinig ryk was, dewyl hy altyd zeer eerlyk man was geweest. Door de dood weggerukt als de arme dochter haer vyftiende jaer bereikte, waren zyne laetste woorden: « Myne dochter, ik ga my by uwe moeder vervoegen; ik laet u gansch alleen in de wereld, zonder bloedverwanten, zonder fortuin. Ho! ware de koning Karel VI niet ziek, ik zou in de onrust over uw lot niet sterven, want hy heeft niets dan goed gedaen zoo lang hy iets heeft kunnen doen. Maer... gelukkig of ongelukkig, dient en dank God, bid voor de ziel van uwen vader en voor de gezondheid van den koning. » Oda kwam den rouw en niet de droefheid te verlaten, als zy Karel VI in de groote dreef der lindeboomen ontmoette.

Des avonds van dezen dag wilde de koning nooit dat de